

**FAYNBERG IJODINING YOSH AVLOD SHOIRLARIGA ILHOM MANBAI
SIFATIDAGI O'RNI****Erkinboyeva Aziza Ruslonovna**

*O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti, Xorijiy til va adabiyoti ingliz tili 1- fakulteti
2-bosqich talabasi azizaruslonovna@gmail.com*

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada Aleksandr Faynberg ijodining yosh avlod shoirlari dunyoqarashi va poetik tafakkuriga ko'rsatgan ta'siri tahlil qilinadi. Shoirning urush, tinchlik, xotira, insoniy mas'uliyat va hayot mazmuni haqidagi falsafiy qarashlari yosh ijodkorlar ijodini ruhlantiruvchi manba sifatida yoritiladi. Maqolada Faynberg she'riyatining badiiy xususiyatlari, lirik qahramonning ruhiy olami va uning bugungi avlod uchun ahamiyati izchil sharhlanadi.

Kalit so'zlar: Faynberg, yosh shoirlar, ilhom manbai, falsafiy lirika, urush va tinchlik, poetik tafakkur, zamonaviy she'riyat.

ABSTRACT

This article explores the impact of Aleksandr Faynberg's poetry on the worldview and creative development of young poets. It focuses on themes such as war and peace, memory, human responsibility, and the meaning of life, showing how they inspire and guide the younger generation of writers. The poetic features of Faynberg's works and the spiritual world of his lyrical hero are analyzed with reference to their relevance today.

Keywords: Faynberg, young poets, inspiration, philosophical lyric poetry, war and peace, poetic worldview.

АННОТАЦИЯ:

В статье рассматривается влияние поэзии Александра Файнберга на мировоззрение и творческое становление молодых поэтов. Анализируются темы войны и мира, памяти, человеческой ответственности и смысла жизни, показывается, как они служат источником вдохновения для молодого поколения. Раскрываются особенности поэтики Файнберга и внутренний мир его лирического героя, подчёркивается современная актуальность его творчества.

Ключевые слова: Файнберг, молодые поэты, источник вдохновения, философская лирика, война и мир, поэтическое мышление.

Aleksandr Faynberg ijodi o'zbek adabiy hayotida o'ziga xos manba sifatida qadrlanadi. Uning she'riyati nafaqat badiiy go'zallik, balki fikrlashga undovchi kuch, mas'uliyat uyg'otuvchi ruh, insonni o'zi bilan suhbatga chorlaydigan maktabdir. Shu boisdan ham Faynberg asarlari bugungi kunda ijod yo'liga kirib kelayotgan yosh avlod uchun muhim

www.innovativepublication.uz

ilhom manbai bo'lib xizmat qilmoqda. Yosh shoirlar odatda hayotning ma'nosi, insonning jamiyat oldidagi burchi, o'tmish va kelajak o'rtasidagi bog'liqlik haqida savollar beradi. Faynberg she'riyatining qiymati shundaki, u bu savollarga tayyor javob bermaydi, lekin insonni o'ylashga, izlashga, o'z qalbini tinglashga majbur etadi. Faynbergning lirik qahramoni sokin, chuqur, o'z-o'ziga savol beradigan insondir. Mana shu ichki suhbat bugungi yosh ijodkorlarga ham xos bo'lib bormoqda.

Faynberg ijodida urush mavzusi muhim o'rin tutadi. U urushni shunchaki tarixiy voqea sifatida tasvirlamaydi. Uning nigohi, avvalo, inson qalbiga qaratilgan. Urush — bu vayron bo'lgan shaharlar emas, balki sinib ketgan orzular, yo'qolgan bolalik, xotiradagi alamdirdi. Faynberg she'rlaridagi iztirob ohangi yosh shoirlarga muhim saboq beradi: katta fojiani tasvirlar orqali emas, ichki kechinmalar orqali ko'rsatish mumkin. Shu sababli bugungi avlod urush mavzusiga mas'uliyat bilan, shiorbozliksiz yondashishga intiladi. Shoirning tinchlik haqidagi qarashlari ham chuqur falsafiydir. Uning nazarida tinchlik — urushning yo'qligi emas, balki inson qalbining osoyishtaligi, mehr-oqibatning ustuvorligi, bir-birini tushunishga bo'lgan intilishdir. Yosh shoirlar ham tinchlikni aynan shunday — ruhiy hodisa, insonning ichki holati sifatida talqin eta boshlamoqda. Shunday qilib, Faynberg tinchlik haqidagi oddiy shiorlardan yuqori ko'tarilib, uni ma'naviy qadriyat darajasiga ko'taradi.

Faynberg she'riyatida xotira alohida ahamiyat kasb etadi. Xotira uning uchun o'tmishda qolgan sahifa emas, balki bugunga ta'sir qiluvchi kuchdir. U unutmazlikka chaqiradi, lekin shunchaki motam tutishga emas, balki xulosa chiqarishga undaydi. Bu yondashuv yosh ijodkorlarga tarixni yodlash bilan birga, undan mas'uliyatli istiqbol qurishni ham o'rgatadi. Faynberg tilining soddaligi ham uning katta badiiy yutug'idir. U murakkab fikrni oddiy so'zlar bilan ifodalaydi, ortiqcha bezakka intilmaydi. Shu bois uning she'rlari ko'pchilikka tushunarli, ammo chuqur talqinlarni talab qiladi. Yosh shoirlar ham aynan shundan ta'sirlanib, sun'iy balandparvozlikdan ko'ra samimiy va rostgo'y so'zlashga intilmoqda.

Shoir asarlarida tabiat obrazlari ham ko'p uchraydi. Daraxt, yo'l, yomg'ir, shamol — bular oddiy manzara emas, balki inson ruhiyatining ifodasidir. Tabiat bilan suhbatlashayotgan lirik qahramonaslida o'zi bilan g aplashadi. Tabiat unsurlari orqali insonning ichki iztirobi, quvonchi, izlanishi beriladi. Bu uslub bugungi yosh shoirlarga ham yaqin bo'lib, ularda ramziy fikrlashni kuchaytiradi. Faynberg ijodi yoshlar uchun nafaqat poetik, balki axloqiy maktabdir. Uning she'rlari inson sha'nini, vijdonini, halolligini ulug'laydi. Vatan, ona til, insoniylik, mehr-oqibat kabi tushunchalar uning she'riyatida yuksak ma'naviy darajada talqin etiladi. Yosh avlod ham ana shu qadriyatlarga tayanib ijod qiladi, o'zini jamiyat oldida mas'ul deb his etadi.

Eng muhimi, Faynberg yosh ijodkorni taqlidga emas, o'z ovozi topishga undaydi. Demak, u birgina shaxs sifatida emas, balki butun bir poetik maktab sifatida namoyon bo'ladi. Xulosa qilib aytganda, Aleksandr Faynberg ijodi yosh avlod shoirlari uchun: fikrlashga undovchi maktab, vijdon va mas'uliyat, urush va tinchlikni chuqur anglash imkoniyati, o'zini

topish va erkin fikr bildirish maydoni, samimiy va sodda, ammo mazmunli soʻzlash nam boʻlib xizmat qilmoqda. Shuning uchun Faynberg faqat kechagi kun shoiri emas. Uning sheʼrlari bugun ham oʻqilmoqda, muhokama qilinmoqda, yosh qalblarda yangi savollar uygʻotmoqda. Demak, uning soʻzi tirik, uning ruhi zamondosh, uning ijodi esa kelajak avlod ongida ham oʻz taʼsirini yoʻqotmaydigan maʼnaviy manba sifatida yashashda davom etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Faynberg, A. Chigʻir. – Toshkent: Gʻafur Gʻulom nomidagi Adabiyot va sanʼat nashriyoti.
2. Faynberg, A. Tanlangan asarlar. – Toshkent: Sharq nashriyoti.
3. Faynberg, A. Sheʼrlar va dostonlar. – Toshkent: Yosh gvardiya nashriyoti.
4. Gʻanieva, D. Zamonaviy oʻzbek sheʼriyatida falsafiy talqinlar. – Toshkent: Fan nashriyoti.
5. Karimov, N. Oʻzbek poeziyasi taraqqiyoti masalalari. – Toshkent: Universitet nashriyoti.
6. Qosimov, B. Adabiyot nazariyasiga kirish. – Toshkent: Oʻzbekiston milliy ensiklopediyasi nashriyoti.
7. Toʻxliyev, B. Adabiyotshunoslik asoslari. – Toshkent: Oʻqituvchi nashriyoti.
8. “Oʻzbek adabiyoti tarixi” (jamoʻa muallifligi). – Toshkent: Fan nashriyoti.
9. “Sheʼriyat va zamon” maqolalar toʻplami. – Toshkent: Yozuvchi nashriyoti.